Eiropas Parlaments
2024-2029

Nodarbinātības un sociālo lietu komiteja
Priekšsēdētāja

Johan Van Overtveldt
Budžeta komitejas
priekšsēdētājam
BRISELĒ

Temats: Atzinums par Eiropas Globalizācijas pielāgošanās fonda darbu zaudējušiem darba ņēmējiem izmantošanu saistībā ar Beļģijas iesniegto pieteikumu – (EGF/2025/009 BE/*Soliver* (2026/0097(BUD))

Godātais priekšsēdētāj!

Saistībā ar minēto procedūru Nodarbinātības un sociālo lietu komitejai tika uzdots sniegt atzinumu Jūsu vadītajai komitejai, un tā nolēma atzinumu nosūtīt vēstules veidā.

Nodarbinātības un sociālo lietu komiteja šo jautājumu izskatīja un 2026. gada 2. jūnija sanāksmē nolēma iesniegt par jautājumu atbildīgajai Budžeta komitejai turpmāk izklāstīto atzinumu.

Ar cieņu

Li Andersson

ATZINUMS

A. tā kā Beļģija 2025. gada 22. decembrī iesniedza pieteikumu EGF/2025/009 BE/*Soliver*, lai saņemtu finansiālu ieguldījumu no Eiropas Globalizācijas pielāgošanās fonda darbu zaudējušiem darba ņēmējiem (EGF) pēc tam, kad darba ņēmēji tika atlaisti Beļģijā esošajā uzņēmumā *Soliver NV* (*Soliver*), kas darbojās *NACE* 2. red. 46. nodaļā klasificētajā saimnieciskās darbības nozarē (Vairumtirdzniecība); tā kā atlaišana notika *NUTS* 2. līmeņa reģionos Austrumflandrijas provincē (BE23) un Rietumflandrijas provincē (BE25);

B. tā kā Beļģija minēto pieteikumu iesniedza saskaņā ar intervences kritērijiem, kas ir uzskaitīti Regulas (ES) 2021/691 4. panta 2. punkta a) apakšpunktā, kurā ir noteikts, ka ir jābūt izpildītam nosacījumam, proti, ka kādā dalībvalsts uzņēmumā četru mēnešu atsauces periodā darba tiesiskās attiecības ir izbeigtas vismaz 200 darbu zaudējušiem darba ņēmējiem (šajā gadījumā no 2025. gada 1. jūlija līdz 2025. gada 1. novembrim), ieskaitot piegādes uzņēmumos un pakārtotās ražošanas uzņēmumos darbu zaudējušos darba ņēmējus un/vai pašnodarbinātas personas, kuru darba tiesiskās attiecības ir izbeigtas; tā kā pēc šā pieteikuma novērtēšanas Komisija, ievērojot visas spēkā esošās EGF regulas normas, ir secinājusi, ka minētais pieteikums atbilst EGF finansiālā ieguldījuma piešķiršanas nosacījumiem;

C. tā kā pieteikums attiecas uz 803 darbu zaudējušiem darbiniekiem (atbalsttiesīgie saņēmēji), kuru darba tiesiskās attiecības ir izbeigtas iepriekš minētajās saimnieciskās darbības nozarēs;

D. tā kā Komisija 2026. gada 30. aprīlī pieņēma priekšlikumu lēmumam par EGF līdzekļu piešķiršanu Beļģijai, ar kuru tiktu atbalstīta 803 paredzēto atbalsta saņēmēju reintegrācija darba tirgū;

E. tā kā *Soliver*, kas sākotnēji bija Beļģijas ģimenes uzņēmums, kurš ražoja stikla izstrādājumus (piemēram, celtniecības un autobūves stiklu), 2018. gadā iegādājās *American Glass Products Holding* (*AGP*), pārorientējoties tikai uz augsto tehnoloģiju autobūves stiklu; tā kā pēc iegādes *Soliver* paplašinājās, līdztekus savai sākotnējai rūpnīcai Rumbekā (Rietumflandrija) izveidojot divas jaunas ražotnes Austrumflandrijā (Zveinārde un Efergema); tā kā Zveinārde specializējās elektromobiļu stikla jumtu un *Ferrari* panorāmas jumtu ražošanā, savukārt Efergemas ražotnes mērķis bija palielināt *Soliver* kopējo ražošanas jaudu; tā kā Zveinārde saskārās ar grūtībām, jo aizkavējās automobiļu modeļu ražošana, kā rezultātā nācās slēgt divas ražošanas līnijas un samazinājās rentabilitāti; tā kā Efergemas ražotne izrādījās nerentabla jaudas pārpalikuma un autobūves nozares lejupslīdes dēļ; tā kā, nespēdams atrisināt savas finanšu problēmas, *Soliver* 2024. gada decembrī iesniedza bankrota pieteikumu; tā kā Ģentes Komerctiesa 2025. gada 1. jūlijā pasludināja *Soliver* bankrotu;

F. tā kā 2025. gadā Beļģijā par bankrotējušiem tika atzīti 11 665 uzņēmumi, kas ir par 5,0 % vairāk nekā 2024. gadā un par 13,6 % vairāk nekā 2023. gadā; tā kā lielākā daļa no tiem (57,8 %) attiecās uz uzņēmumiem, kas atradās Flandrijā; tā kā šo bankrotu rezultātā tika zaudētas 28 945 darbvietas, no kurām 52,8 % – Flandrijā;

G. tā kā *Soliver* bankrota visvairāk skartās teritorijas ir Rūselares (Rietumflandrija) un

Ģentes (Austrumflandrija) pašvaldības; tā kā 2026. gada janvārī bezdarbs Rietumflandrijā salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu pieauga par 7,6 % (36 916 reģistrētie darba meklētāji, 16 % no Flandrijas kopējā skaita), savukārt Austrumflandrijā tas palielinājās par 6,6 % (54 154 darba meklētāji, 24 % no Flandrijas kopējā skaita); Rūselarē bezdarba pieaugums (+9,6 %) pārsniedza provinces vidējo rādītāju par 2 procentpunktiem, savukārt Ģentes bezdarba pieaugums (+5,0 %, 1,6 procentpunkti zem provinces līmeņa) nebija tik straujš; tā kā 2025. gadā vakanču skaits samazinājās par 14 % Rūselarē un par 7 % Ģentē, tādējādi darba tirgus atdzišanu padarot vēl sliktāku; tā kā *Soliver* darbinieku atlaišana pasliktināja situāciju vietējā darba tirgū;

H. tā kā, tomēr tehniski kvalificēti darba ņēmēji vai tie, kuri vēlas pārkvalificēties, visticamāk, atradīs iespējas tehnisko speciālistu trūkuma dēļ, ko izraisa jauniešu zema iesaiste profesionālajā apmācībā un darbaspēka novecošana;

I. tā kā Beļģija ir norādījusi, ka saskaņotais individualizēto pakalpojumu kopums ir izstrādāts, apspriežoties ar arodbiedrībām saskaņā ar EGF regulas 7. panta 4. punktu; tā kā par galīgo pasākumu kopumu 2025. gada 21. oktobrī vienošanās tika panākta ar Beļģijas Brīvo arodbiedrību vispārējo konfederāciju (*ACLVB*), Beļģijas Vispārējo darba federāciju (*ABVV*) un Kristīgo arodbiedrību konfederāciju (*ACV*);

J. tā kā EGF nepārsniedz maksimālo gada apjomu 30 miljonu EUR apmērā (2018. gada cenās), kā paredzēts 8. pantā Padomes 2020. gada 17. decembra Regulā (ES, *Euratom*) 2020/2093, ar ko nosaka daudzgadu finanšu shēmu 2021.–2027. gadam;

tādēļ Nodarbinātības un sociālo lietu komiteja aicina par jautājumu atbildīgo Budžeta komiteju rezolūcijas priekšlikumā iekļaut turpmāk minētos ierosinājumus:

1. atgādina, ka EGF mērķis ir apliecināt solidaritāti ar atbalsta saņēmējiem un sniegt viņiem minēto atbalstu; uzskata, ka EGF finansiālais ieguldījums galvenokārt būtu jānovirza aktīviem darba tirgus politikas pasākumiem un personalizētiem pakalpojumiem, kuru sniegšanas mērķis būtu ātri no jauna integrēt atbalsta saņēmējus pienācīgā un ilgtspējīgā nodarbinātībā viņu sākotnējā darbības nozarē vai ārpus tās; uzsver, ka ir svarīgi sagatavot un atbalstīt darbiniekus steidzami nepieciešamajam Eiropas ekonomikas un sabiedrības zaļās un digitālās pārkārtošanās procesam; šajā sakarībā atkārtoti uzsver, ka Savienībai, cita starpā izmantojot EGF, ir svarīga loma taisnīgas pārkārtošanās procesam nepieciešamo kvalifikāciju finansēšanā, ievērojot Eiropas zaļo kursu;

2. piekrīt Komisijai, ka EGF regulas 4. panta 2. punkta a) apakšpunktā paredzētie nosacījumi ir ievēroti un ka Beļģija saskaņā ar minēto regulu ir tiesīga saņemt finansiālu ieguldījumu 2 132 535 EUR apmērā, kas veido 85 % no kopējām izmaksām – 2 508 865 EUR, kuri ietver izdevumus par individualizētiem pakalpojumiem 2 412 465 EUR apmērā un izdevumus par EGF īstenošanu 96 400 EUR apmērā;

3. konstatē, ka Beļģija ir sniegusi visas nepieciešamās garantijas, ka ir ievērotas valsts un ES tiesību aktos paredzētās prasības attiecībā uz kolektīvo atlaišanu un ka, ja runa ir par piekļuvi ierosinātajiem pasākumiem un to īstenošanu, tiks ievēroti vienlīdzīgas attieksmes un diskriminācijas aizlieguma princips; konstatē, ka visas ar procedūru saistītās prasības ir izpildītas; atzinīgi vērtē sociālo partneru iesaistīšanu;

4. atgādina par atlaisto darba ņēmēju profilu, no kuriem vairāk nekā 75 % ir vīrieši, vairāk nekā 90 % ir jaunāki par 54 gadiem un vairāk nekā 60 % ir pabeigta vidusskolas, pēcvidusskolas vai augstākā izglītība; tādēļ sagaida, ka šiem tehniski kvalificētajiem darbiniekiem bez liekas kavēšanās būtu jāvar atrast jaunas darba iespējas, jo pieaug vajadzība pēc tehniskajiem speciālistiem; tomēr norāda, ka vairāki atlaistie darba ņēmēji ir trešo valstu valstspiederīgie, kuriem trūkst vietējo valodu zināšanu, kas šajā ziņā varētu radīt šķēršļus;

5. uzsver – Beļģija ir apstiprinājusi, ka EGF atbalstītie pasākumi finansiālu ieguldījumu no citiem Savienības finanšu instrumentiem nesaņems;

6. konstatē, ka darbiniekiem sniedzamie individualizētie pakalpojumi ietver šādus pasākumus: a) darba grupa (kontu pārvaldītāji ar padziļinātām zināšanām par vietējo darba tirgu, kuriem ir pieredze konsultāciju sniegšanā kolektīvās atlaišanas procesos un informatīvu sesiju organizēšanā un vadīšanā), b) profesionālās pārejas pakalpojumu sniegšana (grupas vai individuālās sesijās cita starpā ietver sākotnējo interviju un individuālas instrukcijas, iegūto prasmju sertifikāciju utt.), c) palīdzība darba meklēšanā, d) pastiprināta palīdzība darba meklēšanā (atbalsts ietver individuālu konsultēšanu un darbvietas meklēšanu, grupu konsultēšanu ar profesionālu mediatoru, palīdzību darba pieteikumu sagatavošanā un interviju sagatavošanā, kā arī darbā pieņemšanas uzņēmumu un mācību centru apmeklējumus, lai veicinātu kvalifikācijas celšanu), e) orientēšana, f) apmācība un pārkvalifikācija (ir pieejami arī nīderlandiešu valodas kursi, jo daudziem bijušajiem *Soliver* darbiniekiem ir ierobežotas nīderlandiešu valodas prasmes, kas potenciāli ierobežo viņu nodarbinātības iespējas), g) apmācība darba vietā un h) darbvietu gadatirgus;

7. atgādina par iespēju saskaņotajā pasākumu kopumā iekļaut īpašus laikā ierobežotus pasākumus, to skaitā bērna aprūpes pabalstu izmaksu, kā paredzēts EGF regulas 7. panta 2. punkta b) apakšpunktā, lai atvieglotu darba meklētāju līdzdalību piedāvātajās darbībās.

ATZINUMU SNIEDZOŠĀS KOMITEJAS GALĪGAIS BALSOJUMS

48	+
ECR	Elena Donazzan, Chiara Gemma, Georgiana Teodorescu, Mariateresa Vivaldini
ESN	Petar Volgin
NI	Branislav Ondruš, Jan-Peter Warnke
PPE	Maravillas Abadía Jover, Magdalena Adamowicz, Pascal Arimont, Andrzej Buła, Niels Geuking, Martine Kemp, Miriam Lexmann, Eleonora Meleti, Dan-Ştefan Motreanu, Elena Nevado del Campo, Giusi Princi, Dennis Radtke, Liesbet Sommen, Romana Tomc
PfE	Mélanie Disdier, Julien Leonardelli, Margarita de la Pisa Carrión, Pál Szekeres, Séverine Werbrouck
Renew	Grégory Allione, Elisabetta Gualmini, Irena Joveva, Brigitte van den Berg
S&D	Gabriele Bischoff, Vilija Blinkevičiūtė, Estelle Ceulemans, Johan Danielsson, Klára Dobrev, Isilda Gomes, Marit Maij, Idoia Mendia, Evelyn Regner, Raffaele Topo, Marianne Vind
The Left	Li Andersson, Konstantinos Arvanitis, Leila Chaibi, Kathleen Funchion
Verts/ALE	Sara Matthieu, Maria Ohisalo, Villy Søvndal

1	-
PfE	Harald Vilimsky

0	0